

Nr 295.

Godkänd av första kammaren den 23 maj 1939.

Godkänd av andra kammaren den 23 maj 1939.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.: avlöningar m. m. jämte en i ämnet väckt motion.

(Statsutskottets utlåtande nr 171.)

Till Konungen.

I anslutning till sina i årets statsverksproposition under femte huvudtiteln, punkterna 96, 97 och 99, gjorda framställningar har Kungl. Maj:t i propositionen nr 237, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden den 24 mars 1939, föreslagit riksdagen att

dels godkänna av föredragande departementschefen förordad personalförteckning och avlöningsstat för förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl., den senare att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1939/40,

dels ock för budgetåret 1939/40 såsom förslagsanslag anvisa

a) till Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.: Avlöningar 3,670,000 kronor,

b) till Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.: Reseersättningar 200,000 kronor,

c) till Bidrag till extra provinsialläkares avlönande m. m. 10,000 kronor.

I samband med Kungl. Maj:ts förslag har riksdagen till behandling förehått motionen II:442, vari hemställts, att riksdagen i anledning av propositionen nr 237 ville besluta, *dels* att tjugo nya provinsialläkartjänster skola inrättas från och med den 1 januari 1940 och att personalförteckningen skall upptaga 356 provinsialläkare med lön enligt löneplan D, *dels ock* att till Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.: Avlöningar för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 3,760,000 kronor.

Riksdagen, som för egen del är övertygad om behovet av en utbyggnad av

tjänsteläkarorganisationen på landsbygden, ansluter sig till den av medicinalstyrelsen och departementschefen hävdade uppfattningen, att denna utbyggnad bör ske på grundval av det system, varpå nuvarande organisation vilar. Provinsialläkardistrikten böra alltså så avpassas, att provinsialläkaren normalt medhinner såväl det sjukvårdande som det hälsovårdande arbetet inom distriktet. Det synes riksdagen jämväl rimligt och ändamålsenligt, att staten principiellt övertager ansvaret för hälso- och sjukvårdens handhavande i de nuvarande extra provinsialläkardistrikten samt i köpingar och municipalsamhällen ävensom städer med mindre än 5,000 invånare genom desammas införlivande med den ordinarie provinsialläkarorganisationen. På sätt departementschefen framhållit bör dock möjlighet föreligga för Kungl. Maj:t att i speciella fall medgiva undantag från denna regel.

Om riksdagen sålunda i allt väsentligt kan giva Kungl. Maj:ts förslag sin anslutning, har riksdagen å andra sidan i likhet med motionärerna icke kunnat undgå intrycket, att en snabbare utbyggnadstakt än vad Kungl. Maj:t tänkt sig är både önskvärd och möjlig. Kungl. Maj:t har i denna del begränsat sig till att föreslå inrättandet av tio nya provinsialläkartjänster från och med den 1 januari 1940. Riksdagen vill i anledning härav erinra om, att enär de extra provinsialläkardistrikten samt köpingar, municipalsamhällen och mindre städer, av vilka åtskilliga nu hava egna läkare, skola ingå i de ordinarie provinsialläkar-distrikten, kommer den av Kungl. Maj:t föreslagna ökningen av antalet ordinarie provinsialläkartjänster att i realiteten betyda ett mycket ringa tillskott av läkarkrafter ute i orterna. Någon brist på för ändamålet kvalificerade läkare kan ej heller sägas vara för handen. Riksdagen finner under sådana förhållanden vägande skäl tala för att medel beräknas för anställandet under nästa budgetår av ytterligare ett antal ordinarie provinsialläkare utöver vad Kungl. Maj:t föreslagit. Med hänsyn till det omständliga och tidsödande administrativa förfarande, som i regel är förenat med nya provinsialläkar-distrikts inrättande, har riksdagen dock icke ansett sig kunna helt bifalla det i motionen II: 442 framförda yrkandet om tjugo nya provinsialläkartjänster för nästa budgetår utan begränsat sig till att medgiva, att femton dylika tjänster må inrättas från och med den 1 januari 1940.

Vad härefter angår anslagsberäkningen får riksdagen erinra om, att riksdagen numera bifallit Kungl. Maj:ts proposition nr 200 angående lönereglering för provinsialläkarna. Vid sådant förhållande har riksdagen intet att i och för sig invända mot departementschefens beräkning av medelsbehovet till avlöningar åt förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl. under nästa budgetår. Med hänsyn till vad riksdagen ovan anført bör dock ifrågavarande anslag höjas med 20,000 kronor utöver Kungl. Maj:ts förslag och alltså upptagas med 3,690,000 kronor.

Under återopande härav och då Kungl. Maj:ts förslag i övrigt icke givit riksdagen anledning till erinran, får riksdagen anmäla, att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och motionen II: 442,

dels godkänt följande personalförteckning för förste provinsialläkare och provinsialläkare:

Personalförteckning.

Befattning	Lönegrad
Tjänstemän å ordinarie stat.	
24 förste provinsialläkare	A 30
351 provinsialläkare, lön enligt löneplan D	—,

Anm. I antalet provinsialläkarbefattningar ingår icke befattningen såsom provinsialläkare i Visby distrikt. Sistnämnda befattning bestrides utan särskild ersättning av förste provinsialläkaren i Gotlands län.

dels godkänt följande avlöningsstat för förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl., att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1939/40:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat (förste provinsialläkare och provinsialläkare) <i>förslagsvis</i>	kronor 3,420,000	
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t:		
a. Arvoden till biträdande förste provinsialläkare	kronor 11,600	
b. Avlöning åt civila läkarstipendiater, <i>förslagsvis</i>	» 8,400	» 20,000
3. Särskilda löneförmåner till ordinarie tjänstemän:		
a. Tillfälligt lönetillägg åt en provinsialläkare	» 600	
b. Ersättning till förste provinsialläkare för vissa expenser	» 43,100	» 43,700
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>		» 206,300
Summa förslagsanslag		kronor 3,690,000,

dels ock för budgetåret 1939/40 såsom förslagsanslag anvisat

a) till Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.: Avlöningar 3,690,000 kronor,

b) till Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.: Reseersättningar 200,000 kronor,

c) till Bidrag till extra provinsialläkares avlönande m. m. 10,000 kronor.

Stockholm den 23 maj 1939.

Med undersätlig vördnad.